

***АГЕНЦИЈА ЗА БАНКАРСТВО
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
БАЊА ЛУКА***

ИЗВЈЕШТАЈ
О БАНКАРСКОМ СИСТЕМУ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
31.03.1999.

Бања Лука, мај 1999. године

САДРЖАЈ

- I УВОД
- II БАНКАРСКИ СИСТЕМ СРПСКЕ
- III ПОСЛОВАЊЕ БАНАКА У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ
 - 1. Општи подаци
 - 1.1. Кадрови
 - 2. Финансијски показатељи пословања банака
 - 2.1. Биланс стања
 - 2.1.1. Квалитет активе
 - 2.1.2. Капитал и ликвидност
 - 2.2. Биланс прихода и расхода
- IV ЗАКЉУЧАК

ПРИЛОЗИ

I УВОД

У складу са одредбама Закона о Агенцији за банкарство Републике Српске ова институција прати и надзире рад банака у Републици. На основу истог Закона урађен је Извјештај о стању банкарског система на почетку текуће године.

Извјештај третира пословање банака, анализу квалитета елемената пословања, те оцјену општег стања банкарског система.

Активности саме Агенције за банкарство се не обрађују шире с обзиром да се ова област третира у полугодишњим извјештајима. Ипак, није сувишно напоменути да је највећа активност у прва три мјесеца ове године била усмјерена поред редовне дјелатности дефинисане чланом 4. Закона о Агенцији за банкарство на: припреми и доношењу подзаконских аката којима се регулише рад банака, послове везане за процес приватизације банака, образовну функцију посебно супервизорског кадра, на изради приједлога за нова законска рјешења у овој области, те у процесу израде посебног пројекта за трансформацију система унутрашњег платног промета кога ради Развојна банка а.д. Бања Лука.

Пословање банака даје се кроз приказ општег стања, те кроз разраду финансијских показатеља: биланс стања и биланс успјеха иако не постоји законска обавеза израде периодичног обрачуна за први квартал. У билансу стања анализиран је квалитет активе, капитал и ликвидност банака.

За потпуније сагледавање општег стања банкарског система од велике важности су тзв. релативни показатељи пословања банака на основу члана 26. и 27. Закона о банкама и другим финансијским организацијама који су такође кориштени.

Прилог Извјештаја чине табеле са квантификацијама.

II БАНКАРСКИ СИСТЕМ СРПСКЕ

У процесу успостављања банкарског система Српске по међународним стандардима налазимо се на почетку.

Прво је донесен Закон о Агенцији за банкарство Републике Српске 31.03.1998.године.

Затим је донесена Стратегија реструктурирања банака у Републици Српској којом су утврђени принципи за приватизацију банака.

Доношењем Закона о приватизацији државног капитала у банкама и Закона о почетном билансу стања у поступку приватизације државног капитала у банкама (23.07.1998.), започет је процес приватизације и реструктурирања банака у Републици Српској.

Успостављањем Агенције за банкарство Републике Српске започете су активности на свим главним подручјима њеног рада и то:

- издате су дозволе за рад новим и већ постојећим банкама;
- извршена контрола пословања свих банака у Републици Српској;
- донесени су подзаконски акти којим се регулише рад банака.

Поред ових активности и Агенцији је извршен низ других послова у успостављању властите организационе структуре, издавања привремених дозвола постојећим банкама, те праћењу рада банака на основу извјештаја који су банке дужне да достављају Агенцији.

Прописане извјештаје банке достављају Агенцији, тромјесечно, мјесечно и дневно.

На основу њих Агенција континуирано прати и анализира стање сваке банке појединачно као и банкарског система у цјелини.

За стварање здравог и стабилног банкарског система потребан је одговарајући законски оквир и ефикасна супервизија.

У том циљу неопходно је што прије донијети или измијенити одговарајуће законске прописе и то:

- Закон о банкама
- Закон о измирењу обавеза по основу старе девизне штедње грађана
- Закон о платном промету

Осим ових Закона потребно је донијети и пратеће прописе из ове области, а потребно створити услове за осигурање депозита у банкама.

На основу својих овлаштења Управни одбор Агенције је донио први сет подзаконских прописа и то:

- Одлуку о супервизији банака
- Одлуку о минималним стандардима за управљање ризиком ликвидности банака
- Одлуку о минималним стандардима интерне и екстерне ревизије у банкама

-
- Одлуку о минималним стандардима система интерне контроле у банкама
 - Одлуку о минималним стандардима за документовање кредитних активности банака
 - Одлуку о извјештавању о несолидним комитентима

У циљу обезбјеђења стабилног, солвентног, ликвидног и профитабилног банкарског система Српске, неопходно је да Агенција донесе још један сет подзаконских аката, али тек након усвајања новог Закона о банкама.

Иако се чини да се оволиком регулативом оптерећују банке, заправо се постиже прилагођавање тржишним условима пословања, а самим банкама помаже да успоставе ефикасно управљање и препознавање потенцијалних ризика у самој банци, заштиту депозитара и информисање акционара банке.

III ПОСЛОВАЊЕ БАНАКА У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ

1. ОПШТИ ПОДАЦИ

Крајем марта 1999. године у Српској је пословало 17 банака и једна Поштанска штедионица што значи да имамо једну банку више у односу на крај 1998. године.

У току 1998. године Агенција је издала дозволе за двије нове банке и то:

- Бобар банка а.д. Бијељина
- ВБ банка а.д. Бања Лука

Почетком 1999. године издата је дозвола за још једну нову банку (Зептер Комерц банка а.д. Бања Лука).

Све новоосноване банке су приватне, а једна је основана са већинским приватним капиталом из иностранства.

Структура власништва банака које су пословале прије оснивања Агенције утврдиће се приликом израде почетног биланса банака, у процесу приватизације државног капитала у банкама.

Почетне билансе стања на дан 30.06.1998. године банке сачињавају према прописаној Методологији до 27.05.1999. године и достављају Јединици за приватизацију банака. Ријешење о одобравању почетног биланса доноси Јединица за приватизацију банака до 04.08.1999. године.

На основу одобрених почетних биланса банака, Агенција ће утврдити које банке су солвентне да би те банке могле ићи у процес приватизације.

Поред издавања дозвола новим банкама у Агенцији теку активности и за издавање сталних дозвола банкама које су пословале прије оснивања Агенције, а којима је Агенција издала привремене дозволе.

Процесом приватизације банака у коме ће држава преузети дио обавеза банке (стара девизна штедња и ино-дугови), биће убрзано и рјешавање статуса банака са привременом дозволом.

За сада имамо једну банку која још није испунила услове за привремену дозволу те се према њој предузимају посебне мјере.

1.1. КАДРОВИ

Укупан број запослених радника у банкама износи 3.639, што је за 101 радник више него на крају 1998. године.

Класификациона структура радника

Ред. број	Квалификација	Стање 31.12.1998.	%	Стање 31.03.1999.	%	ИНДЕХ 99/98
1.	НС	269	7,61	272	7,47	101
2.	КВ	95	2,69	94	2,58	99
3.	ВКВ	33	0,93	36	0,99	109
4.	ССС	2.141	60,57	2219	60,98	104
5.	ВС	399	11,29	400	10,99	100
6.	ВСС	586	16,58	605	16,63	103
7.	МР	12	0,34	13	0,36	108
	УКУПНО:	3.535	100,00	3.639	100,00	103

У односу на 31.12.1998. године број радника је повећан за 3% и то због преузимања нових филијала у Бањалучкој банци као и отварања нових банака. Бањалучка банка а.д. Бања Лука је преузела филијале Инвест банке а.д. Београд заједно са пословним простором и запосленим радницима. Стога се број запослених радника у Бањалучкој банци повећао за 49 преузетих радника.

Већина старих државних банака има вишак запослених радника или неодговарајућу квалификациону структуру. Више од половине укупног броја радника (2.219) има средњу стручну спрему, а само 17% радника има ВСС која се углавном тражи због све веће сложености банкарских послова.

Највећи број радника има Развојна банка (1.330) и већина ради на пословима платног промета.

2. ФИНАНСИЈСКИ ПОКАЗАТЕЉИ ПОСЛОВАЊА БАНАКА

Надзор над пословањем банака, као један од основних задатака Агенције, спроводи се контролом у самој банци, али исто тако и контролом извјештаја које банке достављају Агенцији и то:

1. Биланс стања банака (мјесечно)
2. Рекласификовани биланс стања и успјеха банака (tromјесечно)
3. Извјештај о класификацији билансне и ванбилансне активе банака (tromјесечно)
4. Извјештај о адекватности капитала и другим елементима прописаним чл. 26. и 27. Закона о банкама (tromјесечно).

Осим ових користе се сви остали расположиви подаци као што су: извјештај о дневној ликвидности банака, ревизорски извјештаји, као и извјештаји других институција.

2.1. БИЛАНС СТАЊА

Укупна актива банака 31.03.1999.године износила је 2,9 милијарде КМ, од чега је 2,7 милијарди билансна и 277 милиона ванбилансна актива. Структуру активе и пасиве банака у Српској можемо сагледати из следећег прегледа:

Рекласификовани биланс стања банака

(у 000 КМ)

Р.б.	Елементи биланса	31.12.1998.		31.03.1999.		Индекс 99/98
		Износ	Учеш.	Износ	Учеш.	
I	АКТИВА					
A-1	Новчана средства	137.290	5	150.632	6	110
A-2	Средства код НБ	1.530.873	59	1.553.234	58	101
A-3	Кр.кред.досп. потра. и прен. досп. дугор.потр.	134.390	5	150.766	6	112
A-4	Крат. хартије од вр. и остала кратк. потра.	19.454	1	4.434	0	23
A-5	Остала актива	27.104	1	40.343	2	149
A-6	Дугорочни кредити	616.246	24	643.340	24	104
A-7	Дуг. харт. од врије. и остала дуг. потражи.	1.500	0	1.489	0	99
A-8	Трајни улози	2.428	0	2.637	0	109
A-9	Стална средства	96.497	4	96.252	4	100
A-10	Ванпословна средст.	24.730	1	25.302	1	102
УКУПНО: (А-1 до А-10)		2.590.511	100	2.668.429	100	103
A-11	Ванбилансна актива	172.945		276.529		160
СВЕУКУПНО (бил. и ванбил.)		2.763.455		2.944.958		107
II	ПАСИВА					
П-1	Депозити по виђењу	793.570	31	797.258	30	100
П-2	Обавезе према НБ	2.588	0	2.468	0	95
П-3	Краткорочни депоз.	10.186	0	6.851	0	67
П-4	Обав. по кратк. кред. и доспј. дуго. обавезе	17.595	1	15.734	1	89
П-5	Обав.по крат.харт.од вр.	10.030	0	10.059	0	100
П-6	Остала пасива	69.425	3	103.390	4	149
П-7	Дугорочни депозити	864.243	33	870.834	33	101
П-8	Обав. по дуг. кредит.	564.494	22	586.689	22	104
П-9	Оба. по дуг.хар.од вриј.	-	-	0	0	0
П-10	Капит. и дуг.резерве	236.734	9	253.362	9	107
П-11	Извори ванп.средст.	21.646	1	21.784	1	101
УКУПНО: (П-1 до П-11)		2.590.511	100	2.668.429	100	103
П-12	Ванпослов. средства	172.945		276.529		160
СВЕУКУПНО: (бил. и ванбил.)		2.763.455		2.944.958		107

Укупна билансна актива већа је за 78 милиона КМ у односу на крај године, али у структури билансне активе нема значајнијих промјена. Повећање билансне активе од 3% у односу на 31.12.1998.године не може се сматрати задовољавајућим.

Структура биланса наших банака и даље је велики проблем. Најзначајнија ставка у билансу и даље је депонована стара девизна штедња (58%) и дугорочни девизни кредити (22%), што заједно чини 80% укупне активе као неактивне.

Треба напоменути да ће највећи дио ове активе у процесу приватизације банака, односно израдом почетног биланса банака за претежно државне банке бити преузет од стране државе као пасивне и неутралне ставке из почетног биланса стања.

Тиме ће биланси стања бити квалитетни и сведени на реалну вриједност.

У односу на крај 1998.године у структури aktive највећи раст има "остала актива" (49%). Највећи дио остале active односи се на камате и накнаде. С обзиром и да је учешће накнаде у приходу банака значајно повећано (са 31% на 32%), можемо закључити да се банке све више ослањају на провизије и накнаде као бржи и сигурнији извор зараде, а не на камату као основни и дугорочни банкарски посао.

Ванбилансна актива је значајно повећана у односу на почетак године (60%). Повећање се односи на Голд банку (86,2 милиона КМ), а процес контроле у њој је у току.

Структура пасиве банака је иста као и крајем године. Још увијек немамо значајнији раст депозита, а учешће капитала и дугорочних резерви у пасиви износи само 9%, док је законски минимум 20%. У структури пасиве, остала пасива исто као и остала актива има највећи раст у односу на крај 1998.године (49%). У овој ставци пасиве највећи дио се односи на разне изворе девизних средстава (нераспоређен девизни прилив, уплаћена средства правних лица за плаћање према иностранству и сл.).

Повећање се међутим односи на 38,8 милиона КМ привремено обрачуната камата на стару девизну штедњу.

Све док се не врати повјерење у банке што би омогућило значајнији раст депозита, не може се очекивати стабилан раст банкарске индустрије.

Стање депозита банака за период јануар-март 1999.године

Р/б	МЈЕСЕЦ	ДИН	КМ	УКУПНО (КМ)
1.	Јануар	428.680.248	17.970.029	89.416.737
2.	Фебруар	428.825.064	24.066.512	74.516.518
3.	Март	402.293.550	44.320.580	91.649.233

На крају 1998.године стање депозита је било следеће:

ДИН	364.739.051
КМ	9.258.906
Укупно (КМ):	70.048.748

Охрабрује чињеница да су за три мјесеца ове године укупни депозити повећани за 30%, при чему су динарски депозити са 60,7 милиона КМ смањени на 47,3 милиона КМ, а депозити у КМ повећани са 9,2 милиона КМ на 44,3 милиона КМ.

2.1.1. Квалитет active

Квалитет active оцјењује се на основу Одлуке о класификацији билансне и ванбилансне active.

Оцјену врши сама банка тромјесечно и свој извјештај доставља Агенцији.

Приликом контроле банака оцјену квалитета active врше и супервизори Агенције.

Исто тако оцјену квалитета active врше и ревизори банака приликом ревизије завршног рачуна коју је банка обавезна да достави Агенцији.

Класификација билансне и ванбилансне активе банака
са стањем на дан 31.03.1999.

- у 000 КМ -

Р/б	ВРСТА ПОТРАЖИВАЊА	ОЗНАКА КЛАСИФИКАЦИЈЕ					УКУПНО
		А	Б	Ц	Д	Е	
1.	Кредити	312.988	201.370	84.034	29.394	89.363	717.149
2.	Камате и накнаде	8.860	5.689	2.288	1.276	441	18.554
3.	Пласмани укупно (1+2)	321.848	207.059	86.322	30.670	89.804	735.703
4.	Ризична ванбилансна актива	78.469	5.703	4.000	7.047	16.042	111.261
5.	Ук. излож.кредит. ризику (3+4)	400.317	212.762	90.322	37.717	105.846	846.964
6.	Остала риз. бил. актива	106.087	7.648	34	3	1.403	115.175
7.	Укуп.риз.бил.и ванб. актива (5+6)	506.404	220.410	90.356	37.720	107.249	962.139
8.	Укуп. акт. која се не класификује	0	0	0	0	0	1.982.815
9.	Укуп.биланс. и ванбил. актива (7+8)	506.404	220.410	90.356	37.720	107.249	2.944.954
10.	Потр.рез. за потен. кредитног губитке	0	0	45.180	28.290	107.249	180.719

Табела је рађена на основу извјештаја који су доставиле банке.

Треба напоменути да је у супервизорским извјештајима класификација у већини случајева строжија.

Од укупне активе у износу од 2,9 милијарде КМ, највећи дио (67%) се односи на активу која се не класификује (2 милијарде КМ).

Највећи дио овог износа (58% укупне активе) односи се на стару девизну штедњу, која треба бити регулисана преузимањем обавеза од стране државе приликом приватизације банака. Према Упутству за јединствену примјену Одлуке о начину класификовања билансне и ванбилансне активе банака и других финансијских организација према степену наплативости, новчана средства и средства код Народне банке (стара девизна штедња) се не класификују.

Класификована актива износи 962 милиона КМ и састоји се од ванибилансне активе у износу од 111 милиона КМ и билансне активе у износу од 852 милиона КМ.

Генерално гледајући можемо констатовати да је квалитет активе у банкама незадовољавајући. Поред старе девизне штедње и старих девизних кредита, у процесу приватизације из активе треба да буду очишћени и остали некавалитетни пласмани (Ц, Д и Е), што ће у многоне промијенити слику активе.

Потребне резерве за потенцијалне кредитне губитке према овој класификацији износе 181 милион КМ.

С обзиром да банке нису ове резерве формирале на терет прихода, финансијски резултат је нереално исказан. Према сада важећим законским прописима, банке нису биле обавезне умањити приходе за износ потребних резерви за потенцијалне кредитне губитке. Та обавеза произилази из међународних рачуноводствених стандарда.

У новом сету одлука које Агенција за банкарство припрема да донесе након усвајања новог Закона о банкама биће регулисана и ова материја.

Још једном треба напоменути да ће се приватизацијом банака добити чистија актива, а примјеном међународних рачуноводствених стандарда реалан финансијски резултат банака.

2.1.2. Капитал и ликвидност

Укупан капитал банака са 31.03.1999.године износи 246 милиона КМ и већи је за 7% од капитала крајем године (230 милиона КМ). Повећање је забиљежено код акционарског капитала јер имамо једну банку више, а остало повећање се односи на добит исказану за три мјесеца.

Према томе у структури капитала нема суштинских промјена.

Преглед трајног и нето капитала банака

- у 000 КМ -

Р/б	ЕЛЕМЕНТИ	31.12.1997.		31.12.1998.		31.03.1999.		Индекс 98/97	Индекс 99/98
		Износ	Уч.	Износ	Уч.	Износ	Уч.		
I	<u>Трајни капитал, у томе:</u>								
	1. Акционарс. главница	109.584	61	136.472	58	137.879	55	125	101
	2. Повећ. вриј. акција	405	0	-	-	0	0	0	0
	3. Резерве	39.587	21	30.541	13	30.542	12	77	100
	4. Посебне резерве	23.030	11	25.213	11	25.217	10	109	100
	5. Ревалор. резерве	46	0	2.041	1	2.041	1	4.460	100
	6. Паушално резервис.	12.043	7	33.970	14	35.960	14	282	106
	7. Добит	1.048	0	6.564	3	19.648	8	626	299
	УКУПНО:	185.742	100	234.801	100	251.287	100		107
II	<u>Одбитне ставке:</u>								
	1. Уписани, а неупл. кап.	2.111	30	497	11	496	11	24	100
	2. Трајни улози	708	8	2.428	54	2.637	59	343	109
	3. Сопствена учешћа	0	0	-	-	0	0	0	0
	4. Губитак	4.156	62	1.555	35	2.103	47	37	135
	УКУПНО:	6.976	100	4.480	100	5.236	117	64	117
III	Капитал (I-II)	178.767		230.321		246.051		129	107
IV	Потребне резервације за потенцијалне губит.	193.924		172.409		179.367		89	104
V	Нето капитал (III-IV)	-15.157		57.912		66.684		-382	115
ПРЕГЛЕД РИЗИЧНЕ АКТИВЕ БАНАКА СА СТАЊЕМ НА ДАН 31.03.1999.									
VI	<u>Укупна ризична актива</u>								
	1. Укуп. билан. риз. акт.	801.797		919.251		960.895			
	2. Укуп. ванбил. риз. акт.	131.239		127.967		143.694			
	УКУПНО:	933.036		1.047.218		1.104.589		112	105
VII	<u>Одбитне ставке:</u>								
	1. Трајни улози	708		2.428		2.637			
	2. Потребне резерве за потенцијалне губитке	193.924		172.155		179.367			
	УКУПНО:	194.632		174.583		182.004			104
VIII	Нето ризична актива (VI-VII)	738.404		872.635		922.585		90 118	106

Банка је обавезна да обезбиједи да учешће капитала у укупној пасиви не буде мање од 20%.

Овај услов задовољава 8 банака, а просјечан коефицијент износи 9%.

И овај проблем ће бити превазиђен чишћењем биланса банака у поступку приватизације, а такође и новим Законом о банкама, у којем ће бити предвиђен већи цензус за оснивање банака (5 милиона КМ, а сада је 1,5 милион УСА \$).

Веома значајан елемент за сагледавање капитала јесте стопа адекватности капитала која по садашњим прописима мора да износи најмање 8%.

Просјечна стопа адекватности капитала као однос нето капитала и укупне ризиком пондерисане активе у овом периоду износи 26%.

Да би смо добили што реалнију слику адекватности капитала укупног банкарства при рачунању просјечног коефицијента нису узете двије банке са негативним нето капиталом. Негативан нето капитал је произашао услед већег износа потребне резерве за потенцијалне кредитне губитке од самог капитала. Стопу адекватности капитала од 8% не испуњавају 4 банке. Код осталих банака коефицијент је различит и креће се у распону од 11% до 100%. Овако високи коефицијенти адекватности капитала јављају се код нових приватних банака због мале кредитне активности.

Коначна оцјена адекватности капитала сваке банке најбоље се може утврдити контролом у самој банци.

Релативни показатељи пословања банака
са стањем на дан 31.03.1999.године

РЕЛАТИВНИ ПОКАЗАТЕЉИ ПОСЛОВАЊА	БАНКЕ КОЈЕ УСЛОВЕ ПОСЛОВАЊА			
	Задовољиле		Нису задовољиле	
	Број	%	Број	%
1. Адекватност капитала (мин. 8)	14	77,78	4	22,22
2. Учешће капитала у пасиви (мин. 20%)	8	44,44	10	55,56
3. Учешће средстава становништва у пасиви (макс. 50%)	11	61,11	7	38,89
4. Однос краткорочних пласмана и извора (мин. 100%)	15	83,33	3	16,67
5. Однос девизне пасиве и активе (95%-105%)	12	66,67	6	33,33
6. Коефицијент великих кредита (макс. 80%)	13	72,22	5	27,78
7. Коефицијент трајних улагања у предузећа (макс 15%)	18	100,00	0	0,00
8. Коефицијент трајних улагања у банке (макс. 51%)	18	100,00	0	0,00
9. Коефицијент улагања у основна средства (макс. 20%)	8	44,44	10	55,56

Према овом прегледу можемо констатовати да само два Законом прописана услова испуњавају све банке.

Стање усклађености пословања сваке банке појединачно са прописаним условима показује следеће:

- све услове испуњавају 3 банке
- један услов не испуњавају 3 банке
- два услова не испуњавају 2 банке
- три услова не испуњавају 4 банке
- четири услова не испуњавају 4 банке
- пет услова не испуњавају 2 банке.

Напомињемо да све услове испуњавају тек основане банке које још немају праве банкарске активности и наслијеђене проблеме из прошлости.

Посебан проблем у овом периоду јесте динарска неликвидност банака.

Просјечно негативно стање на динарским жиро-рачунима банака од јануара до марта износило је око 30 милиона динара.

С обзиром да је Агенција донијела Одлуку о минималним стандардима за управљање ризиком ликвидности банака, у марту ове године, овом проблему ће у наредном периоду бити посвећена посебна пажња.

Према овој Одлуци, осим што је дужна да потпуно и без одлагања извршава све обавезе на дан доспјећа, банка је обавезна да одржава просјечан десетодневни минимум ликвидности у новчаним средствима у висини од најмање 10% износа краткорочних извора средстава.

Важно је напоменути да је према истој Одлуци за управљање ризиком ликвидности одговоран Управни одбор и руководство банке.

2.2. БИЛАНС ПРИХОДА И РАСХОДА

Укупан приход банака за прва три мјесеца ове године остварен је у износу од 36,5 милиона КМ.

Билан успјеха банака

(у 000 КМ)

О П И С		31.12.1998.		31.03.1999.		Индекс 99/98
		Износ	Учешће	Износ	Учешће	
I	П Р И Х О Д И					
	1. Пословни приходи	50.409	24	12.207	33	24
	- накнаде ПР- 2	44.563	21	11.519	32	26
	- остало ПР-2 (1)	5.846	3	688	2	12
	2. Приходи од финансирања	129.174	60	21.514	59	17
	- приходи од камата ПР-1 (1)	80.401	38	13.676	38	17
	- приходи од курсних разлика	42.365	20	7.362	20	17
	- остали прих. од финансир. ПР-2(3)	6.395	3	476	1	7
	- приходи од ревалоризације ПР (3)	13	0	0	0	0
	3. Ванредни приходи ПР-2 (4)	34.215	16	2.745	8	8
	4. Капитални добици ПР-2 (5)	23	0	0	0	0
	УКУПНИ ПРИХОДИ	213.821	100	36.466	100	17
II	Р А С Х О Д И					
	1. Матер.трош. и бруто зараде РА-2(1)	33.318	17	7.540	32	23
	2. Нематеријални трошкови	43.858	22	8.714	37	20
	- накнаде за банкар. услуге РА-1 (2)	5.774	3	1.577	7	27
	- нематеријални трошкови РА-2 (2)	31.032	15	5.610	24	18
	- порези и доприноси који не зависе од резултата пословања РА-5	7.052	4	1.527	7	22
	3. Расходи финансирања	96.800	48	6.082	26	6
	- камате РА-1 (1)	44.478	22	3.330	14	7
	- негативне курсне разлике РА-2 (3)	0	0	779	3	0
	- отп. и испр.вриј.ненап.потр.РА-3	28.261	14	1.866	8	7
	- остали расх. од финан. РА-2 (4)	714	0	107	0	0
	- расходи ревалоризације РА-4	23.348	12	0	0	0
	4. Ванредни расходи РА-2 (5)	27.453	14	902	4	3
	5. Капитални губици РА-2(6)	5	0	0	0	0
	УКУПНИ РАСХОДИ	201.433	100	23.238	100	12
III	ИЗДВАЈ. ПРИХОДА У ПОСЕБ. РЕЗ.	7.312		0		0

У структури прихода највеће учешће имају приходи од камата (38%) и исто је као и крајем године.

Учешће прихода од накнада у укупном приходу је веома значајно (32%) и повећано је у односу на прошлу годину (21%), што знажи да се банке још увијек у недовољној мјери баве својом основном дјелатношћу - кредитирањем.

Укупни трошкови за овај период износе 23,2 милиона КМ.

У структури трошкова највећи раст су имали материјални трошкови и бруто зараде (са 17% на 32%), што значи да се побољшавају материјални услови рада у банкама. И нематеријални трошкови биљеже раст у структури трошкова (са 15% на 24%). Највећи дио овог износа односи се на укалкулисана дугорочна резервисања нематеријалних улагања (2.493) и остала лична примања. У структури расхода значајно је смањено учешће отписа и исправке вриједности ненаплативих потраживања (са 14% на 8%), што значи да је наплата потраживања нових кредита побољшана.

Укупни приходи су за 13,2 милиона КМ већи од расхода, што чини нето приход након опорезивања.

Глобално посматрано резултат пословања би био задовољавајући, али је чињеница да банке нису издвојиле резерву за потенцијалне кредитне губитке на терет трошкова, што значи да је резултат нереалан.

Осим тога забрињава и чињеница да су чак 4 банке оствариле губитке у укупном износу од 549 хиљада КМ.

Преглед остварених просјечних коефицијената

Р/Б	К о е ф и ц и ј е н т и	31.12.1998.	31.03.1999.*
1.	УКУПАН ПРИХОД/ УКУПНА АКТИВА	8,25%	5,47%
2.	НЕТО ПРИХОД/ УКУПНА АКТИВА	1,65%	2,21%
3.	НЕТО ПРИХОД/ УКУПНИ КАПИТАЛ	18,57%	23,99%
4.	НЕТО ПРИХОД/ АКЦИОНАРСКИ КАПИТАЛ	31,34%	42,81%
5.	ПРИХОД ОД КАМАТА/ УКУПНА АКТИВА	3,10%	2,05%
6.	ПРИХОД ОД НАКНАДА/ УКУПНА АКТИВА	1,72%	1,73%
7.	МАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ И БРУТО ЗАРАДА/ УКУПНА АКТИВА	1,29%	1,13%

* Због упоредивости података са стањем крајем године, елементи биланса успјеха приказани су на годишњем нивоу.

На основу остварених коефицијената могли бисмо закључити да су банке веома профитабилне.

Међутим, ако детаљније анализирамо коефицијенте можемо утврдити одређене нелогичности које су последица општег стања банкарства.

Поврат на активу као основни показатељ профитабилности код банака је на крају године био 1,65%, а за три мјесеца се повећао на 2,21%. Ако знамо да је свјетски стандард 1% могли би констатовати да су банке профитабилне, али то је резултат нереално исказаног резултата пословања због неиздвајања резерве за потенцијалне кредитне губитке на терет трошкова.

Коефицијент нето каматна добит/укупна актива је за 1998.годину био 3,1%, а за три мјесеца ове године 2,05%. Чињеница да је свјетски стандард 4-5% показује да банке велики дио прихода стичу на основу накнада и провизија, а не на основу давања кредита као примарне активности.

Коефицијент поврата на акционарски капитал је за 1998.годину износио 18,57%, а за 3 мјесеца ове године 23,99%, што је изнад међународног стандарда (12-15%) такође је резултат нереалног финансијског резултата, али исто тако и недовољне капитализације наших банака.

Као што смо раније напоменули финансијски резултат је у складу са нашим законским прописима, али је нереалан према међународним рачуноводственим стандардима.

IV ЗАКЉУЧАК

Опшња консолација да је сјање банкарског сисема Српске шешко и даље осјаје.

Осим наслијеђених проблема као што су сјара девизна шедња, девизни дугови и вишак радника и остали услови у привредном окружењу директно утичу на банке (послијератна економија, транзиција, актуелна ситуација у Савезној Републици Југославији, итд.).

Основне карактеристике банкарског сисема су следеће:

- већински капитал у банкама је државни;
- нове приватне банке нис усјеле изградити инфраструктуру и значајнији обим послова;
- најзначајније савке у билансу банака су деонована сјара девизна шедња (58%) и дугорочни девизни кредити (22%), што укључује 80% неактивне активе;
- у банкама је запослено 3.639 радника, многе банке имају вишак радника и неодговарајућу квалификациону структуру;
- у једној банци има 1.330 радника од којих је већина на пословима илаиног промета;
- највећи акционари државних банака су велика државна предузећа која су истовремено и највећи дужници;
- услед неовјерења у банкарски сисем још увијек нема нове шедње у значајнијем обиму.

С обзиром да је шедња најквалитетнији дио пасиве и услов за развој здравог банкарског сисема, враћање овјерења у банке рјешавањем сјаре девизне шедње у посључу приватизације банака, осигурање деозитија и стабилна валуја ће бити кључни задаци у будућности.

Стога је почетак реформи битна карактеристика банкарског сисема Српске.

Приватизација државног капитала у банкама која је практично већ започела, треба да прекине нездраву везу између дужника и акционара банке, те да разријеши проблеме неактивне активе (сјара девизна шедња и ино-дугови).

Други дио реформе банкарства односи се на реформу илаиног промета.

Усклађивање илаиног промета са међународним стандардима створиће и услов за укључивање Српске у међународни финансијски сисем.

И у овом дијелу банкарског система, Агенција ће имати значајну улогу и то:

- утврђивање критерија за давање дозвола банкама за обављање илајиног промета;*
- оцјена испуњавања услова за обављање илајиног промета и давање дозвола банкама за обављање испоз, ие*
- праћење испуњавања услова за обављање илајиног промета кроз сурвизију банака у будућности.*

Трећи дио реформе везан је за доношење новог Закона о банкама и Закона о измирењу обавеза по основу старе девизне штедне грађана, као и стварање услова за осигурање депозита у банкама као важне полуге за враћање повјерења у банкарски систем.

П Р И Л О З И

Прилог бр. 1.	Основни подаци о банкама у Српској
Прилог бр. 2	Рекласификовани биланс успјеха банака
Прилог бр. 3	Преглед остварених просјечних коефицијената
Прилог бр. 4	Подаци о запосленим у банкама Српске

СПИСАК БАНАКА
31.03.1999.године

- у 000 КМ -

Р/Б	Б А Н К А	СЈЕДИШТЕ	АДРЕСА	БРОЈ ТЕЛЕФОНА	БРОЈ ТЕЛЕФАКСА	31.03.1999.		БРОЈ ЗАПОС- ЛЕНИХ
						АКТИВА	КАПИТАЛ	
1.	Бањалучка банка ад Б.Лука	Бања Лука	М.Бурсаћ 7	078/212-140	212-830	589.095	53.685	613
2.	Агропром банка ад Б.Лука	Бања Лука	Књаза Милоша 19	078/33-611	44-181	58.105	7.384	60
3.	Кристал банка ад Б.Лука	Бања Лука	И.Ф.Јукића 9	078/212-930	212-878	495.432	33.368	310
4.	Привредна банка ад Градишка	Градишка	Видовданска бб	078/813-333	813-205	73.561	8.875	90
5.	Привредна банка ад Добој	Добој	Светог Саве 1	074/41-544	33-889	547.517	31.487	174
6.	Приједорска банка ад Приједор	Приједор	Вожда Карађорђа 9	079/212-311	211-840	312.884	12.661	228
7.	Семберска банка ад Бијељина	Бијељина	Карађорђева 3	076/471-588	472-247	74.652	6.653	137
8.	Привредна банка ад С.Сарајево	Прив.сј.Пале	Српских ратника 14 Пале	071/786-587	786-587	381.957	17.199	456
9.	Експорт-импорт банка ад Бијељина	Бијељина	Светог Саве бб	076/471-094	471-098	10.957	232	17
10.	Њест банка ад Лакташи	Лакташи	Карађорђева бб	078/832-174	832-115	4.065	2.806	4
11.	Привредна банка ад Брчко	Брчко	М.Агановића 2	076/204-055	204-222	86.598	1.016	37
12.	Екватор банка ад Бања Лука	Бања Лука	М.Бурсаћ 2	078/217-920	211-757	10.858	4.044	7
13.	Развојна банка ад Бања Лука	Бања Лука	Бана Милосављевића 4	078/212-012	217-575	94.318	35.678	1.261
14.	Голд банка ад Бања Лука	Бања Лука	Краља Алфонса XIII/22	078/42-114	37-100	4.365	4.217	3
15.	Поштанска штедионица ад Б.Лука	Бања Лука	Карађорђевића 61	078/211-433	211-555	9.525	5.026	54
16.	Бобар банка а.д. Бијељина	Бијељина	Филипа Вишњића 211	076/472-490	472-898	2.758	2.682	1
17.	ВБ банка а.д. Бања Лука	Бања Лука	К.Петра Карађ. бр. 103	078/212-678	212-078	6.810	3.310	5
18.	Цептер-комерц банка а.д. Б.Лука	Бања Лука	Браће Мажар 68	078/15-757	15-771	3.726	3.099	10
	У К У П Н О :					2.994.958	253.362	3.467

РЕКЛАСИФИКОВАНИ БИЛАНС УСПЈЕХА БАНАКА

- 000 КМ-

Ред. бр.	ЕЛЕМЕНТИ БИЛАНСА	31.12.1998.	31.03.1999.	Индекс
		Износ	Износ	(4:3)
1	2	3	4	5
ПР-1	Прих.по основу кам. и нак.	124.964	25.196	20
РА-1	Расх.по основу кам. и нак.	50.251	4.907	10
	НЕТО прих. од кам. и нак.	74.713	20.289	27
ПР-2	Остали приходи	88.843	11.270	13
	УКУПНИ ПРИХОДИ	163.556	31.559	19
РА-2	Остали расходи	92.521	14.937	16
РА-3	Отпис и исп.вр.ненапл.потр.	28.261	1.865	7
	НЕТО ПРИХОД	42.774	14.757	34
ПР-3	Приходи ревалоризације	13	0	0
РА-4	Расходи ревалоризације	23.348	0	0
	Разлика прихода и расхода прије законских обавеза	19.440	14.757	76
РА-5	Законске обавезе	7.052	1.529	22
	Разлика прихода и расхода после законских обавеза	12.388	13.228	107
	Промјена вриј.зал.у обр.пер.	-	0	0
	Издвајање прихода у поебну резерву	7.312	0	0
	Остварена добит	5.076	13.395	264
	Порези и допр. из добити	540	4	1
	Добит за распоређивање	5.162	13.773	267
	Губитак	626	549	88

ПРЕГЛЕД ОСТВАРЕНИХ ПРОСЈЕЧНИХ КОЕФИЦИЈЕНАТА
НА НИВОУ БАНКАРСТВА

РЕЛАТИВНИ ПОКАЗАТЕЉИ ПОСЛОВАЊА	31.12.1998.	31.03.1999.
	%	%
1. Адекватност капитала (мин. 8)	26	26
2. Учешће капитала у пасиви (мин. 20%)	8	9
3. Учешће средстава становништва у пасиви (макс. 50%)	57	56
4. Однос краткорочних пласмана и извора (мин. 100%)	205	203
5. Однос девизне пасиве и активе (95%-105%)	95	95
6. Коефицијент великих кредита (макс. 80%)	167	154
7. Коефицијент трајних улагања у предузећа (макс 15%)	1	1
8. Коефицијент трајних улагања у банке (макс. 51%)	0,11	0,10
9. Коефицијент улагања у основна средства (макс. 20%)	42	39

УКУПАН БРОЈ И КВАЛИФИКАЦИОНА СТРУКТУРА
ЗАПОСЛЕНИХ У БАНКАМА
СТАЊЕ НА ДАН 31.03.1999.године

Ред. бр.	Б А Н К Е	КВАЛИФИКАЦИЈА ЗАПОСЛЕНИХ							УКУ- ПНО	%
		НС	КВ	ВКВ	ССС	ВШС	ВСС	МР		
1.	Бањалучка банка Б.Лука	32	30	5	417	86	98	1	669	18,38
2.	Агропром банка Б.Лука	3	2	1	34	8	20	1	69	1,90
3.	ПБ Градишка	6	1	0	60	6	22	0	95	2,61
4.	Кристал банка Б.Лука	27	3	4	227	22	66	0	349	9,59
5.	ПБ Добој	17	2	1	108	16	25	2	171	4,70
6.	Приједорска банка Пријед.	15	3	4	162	17	22	0	223	6,13
7.	Семберска банка Бијељина	10	8	1	66	6	19	0	110	3,02
8.	Развојна банка Б.Лука	124	42	18	746	172	224	4	1330	36,65
9.	ВБ банка Бања Лука	0	0	0	11	2	7	0	20	0,55
10.	ПБ Брчко	5	2	0	18	4	10	0	39	1,07
11.	Голд банка Бања Лука	0	0	0	3	0	2	0	5	0,14
12.	Експорт банка Бијељина	1	0	0	6	7	4	1	19	0,52
13.	Вест банка Лакташи	0	0	0	2	1	1	0	4	0,11
14.	ПБ Сарајево С.Сарајево	27	1	2	304	45	67	0	446	12,26
15.	Екватор банка Б.Лука	0	0	0	14	0	4	1	19	0,52
16.	Бобар банка Бијељина	0	0	0	3	0	4	0	7	0,19
17.	Зептер Комерц банка Б.Л.	0	0	0	7	1	2	0	10	0,27
18.	Поштанска штед. Б.Лука	5	0	0	31	7	8	3	54	1,48
У К У П Н О:		272	94	36	2219	400	605	13	3639	100,00
%		7,47	2,58	0,99	60,98	10,99	16,63	0,36	100	